

Előfizetési árak:
 egy évre 8 kor., félre 4 kor.,
 negyedévre 2 korona.
 Egyes szám ára 16 fillér,
 hirdetések mérsékelt árat szerel.
 A lap megjelenik minden ost-
 törtökön.
 Felelős szerkesztő:
BRANKOVICS GYÖRGY

KÖZÉRDEK

Szerkesztőség: Deák-u. 8.
 A lap szellemi részét illető
 közlemények küldendők.
 Kéziratok vissza nem adatnak
 Kiadóhivatal: István-utca 9.
 A lap anyagi részét illető közle-
 menyek és előfizetési pénzek küldendők
 Kiadótulajdonos:
FUCHS ANTAL

PEST MEGYE SZABADELVŐ KÖZÖNSEGÉNEK HETILAPJA.

A jövő évi költségvetés.

Ujpest, november hó 6-án.

Ujpest községnek az 1903-ik évi költségvetését f. hó 4-én tárgyalta végig a községi számvizsgáló-bizottság és az előjáróság.

E költségvetés, ez idő szerint közszemlére van kitéve s így mindenki meggyőződhetik arról, hogy a költségvetési előirányzat kiadási czimeit között egyetlen egy sincs, amelyet törölni lehetne; egyetlen egy sincs, amelynek összege alább szállítható volna.

A megmáshatatlán tények kényszerítették tehát ugy a számvizsgáló-bizottságot, mint az előjáróságot arra, hogy a jövő évi költségvetési előirányzatot: 501,962 K 66 fillér bevétellel, 629,926 K 63 fillér kiadással és így 127,963 K 97 fillér fedezetlen hiánnyal elfogadja s a község képviselőtestületének is, a legközelebbi közgyűlésen elfogadásra ajánlja.

Ez a 127,963 K 97 fillér fedezetlen hiány pedig annyit jelent, hogy a *kivételendő községi pótdadó* — a 426,546 K 58 fillért kitevő pótdadó köteles egyenes állami adó után 30% lesz az 1903-ik évben, a múlt évi 27%-kal szemben.

Jól tudjuk mi, hogy a nagy igényekkel bíró, de áldozni nem szerető magyar ember szótárában az „adó” a leggyűlöletesebb szó; azt is tudjuk, hogy e szó még gyűlöletesebbé válik akkor, a mikor emeléssel jár karöltve s éppen azért el vagyunk készülve arra is, hogy

községünk malom alatti vagy ha jobban tetszik koresma-politikusai és ez utóbbiak közül különösen azok, akik községünkben adót egyáltalában nem fizetnek: megfogják azért a 3%-os községi pótdadó emelésért nemcsak az eget, hanem a szemétkihordó-kocsit is ostromolni s jajveszékélésükkel megfogják a levegőt népesíteni. Mi azonban nyíltan kijelentjük, hogy a mai viszonyok között, hálát adhatunk az Istennek, hogy a községi pótdadónk a múlt évihez képest csak 3%-kal emelkedik.

E nyílt kijelentésünk kapcsán pedig azon *meggyőződésünknek* adunk kifejezést, hogy Ujpest adózó polgársága, a költségvetési előirányzat megtekintése s áttanulmányozása után nemcsak hogy az eget ostromlókhoz s jajveszékélőkhoz nem fog esatlakozni, hanem elismeréssel fog adózni előjáróságunknak, amely e nagy község háztartását, az adott viszonyok között s fokozódó igények és követelmények mellett 30%-os községi pótdadóval nemcsak hogy be tudja rendezni és fenn tudja tartani, hanem még a község minden irányban való fejlődését is elő tudja mozdítani, akkor, amidőn nincs Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegyének olyan községe, amelynek polgárai 30%-nál nagyobb községi pótdadóval ne volnának megterhelve s amidőn a községi pótdadót eddig nem ismerő Rákospalota község pótdadója a jövő évben legalább 60% fog kitenni, de lehet még 200% is.

E *meggyőződésünknek* pedig magából a költségvetési előirányzatról merítjük az indokait.

Mi az oka ugyanis annak, hogy Ujpest községi pótdadóját 3%-kal emelni kellett?

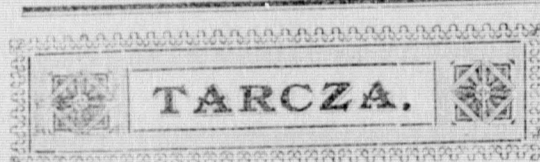
E kérdésre, az ujpesti néptribunok s a demagógia bizonyára azt fogja kiáltani, hogy a pótdadó emelésének az esküdtek tetemes napidijaiban s az előjáróság által bizált sajtógalambokban rejlik az oka!

Nem uraim, azok a sajtógalambok, azok az ujpesti hírlapok a jövő évben sem kapnak több hirdetést, mint a mennyit a múlt évben avagy az idén kaptak s mint a mennyi hirdetés közzétételére az előjáróság köteleztetik!

Nem uraim, azok az esküdtek az idén is annyi ingyenes munkát végeztek, hogy napidijuk fejében a költségvetésileg e célra megszavazott 4000 koronából csak 1700 koronát vettek föl összesen s az előjáróság éppen ennek következtében ezt a czímet 3000 koronára szállította le a jövő évi költségvetésben.

A pótdadó emelésének első sorban az az oka, hogy a pótdadó alapja, az egyenes állami adó, mely után a községi pótdadó kivettetik, megcsappant, amennyiben az eddigi 438,742 K 74 fillérről 426,546 K 58 fillérré süllyedt.

Oka továbbá az, hogy amíg a bevételek csak 9,320 K. 8 fillérről — (1902-re 492,642 K. 58 fillérről) voltak előirá-

A tüdővészről való óvakodásról.

Kiadja: A m. kir. belügyminiszterium.

A dögvész és más járványok nem dühöngenek már úgy mint annak előtte, mert tudjuk, hogy miként kell elharapózásukat megakadályozni és nem is mulasztjuk el megtenni azt, a mi erre szükséges. De nap nap mellett pusztít közöttünk a *tüdővész* (sörvadás) — esendben, rejtve, de vésszesben mint a hirtelen jövő és gyorsan elmúló járványok. Mint ahogy a soká tartó szárazság nagyobb kárt okoz, mint a vihar.

Addig, a míg nem volt ismeretes, hogy mi a tüdővésznek az oka és milyen körülmények azok, a melyek a terjedését előmozdítják, senkinek sem lehetett bűnéül róni azt a sok szenvedést és gyászt, a mit ez a betegség okozott.

Másként van most, mióta tudjuk, hogy mi a tüdővész oka és tudunk a tüdővész ellen védekezni is ha akarunk. Azóta a tüdővész ellen való védekezés kötelességünk, a mivel egymásnak is tartozunk, a magunk javának is, mert ezt a betegséget is az egyik ember elkaphatja a másiktól.

A tüdővész ragadós betegség, nem olyan módon ugyan, mint a himlő és némely más kórság, a mely hirtelen szétterjed, ha nem vigyáznak rá. A tüdővész lappangva harapódzik tovább. Alig lehet észre venni, a mikor kezdődik s már régen ott pusztít a tüdőben, amikor még jóformán semmi jel sem árulja el. De ha így nem olyan személtető is ragadós volta, azért nem kevésbé

veszélyes és résen kell állanunk, hogy az utját vágjuk.

A tüdővész nem minden embert fenyeget egyformán. Vannak, a kik könnyebben elkapják. Ilyenek első sorban azok, a kiknek családjukban már otthonos ez a betegség.

Az ilyeneknek különösen kell vigyázniok magukra. Törekedniök kell arra, hogy megerősödjének. Ehhez az szükséges, hogy jó levegőben éljenek, jól táplálkozzanak és nekik való foglalkozást üzennek.

Lovegő nélkül egy pillanatig sem lehetünk el. Minden lélegzésnél levegőt szivunk a tüdőnkbe s ha rossz levegőt szivunk be, az épen úgy megárt, mintha megromlott vagy mérges ételt ettünk volna.

Nemcsak az olyan rossz levegő ártalmas a mitől mindjárt megbetegszik az ember, hanem az olyan rossz levegő is megárt idővel, a miben egy ideig minden baj nélkül el lehet az ember.

Legjobb a szabad levegő. A földmives ember nappal, a mikor munkája után jár, többnyire abban tartózkodik. Az a baj, hogy lakásában, a hol különösen a hosszú téli éjszakákat tölti, annál rosszabb a levegő.

Az olyan lakásban, a melyet nem lehet jól szellőztetni, a levegő óhatatlanul megromlik. Ezért kell, hogy az ablakokat úgy készítsék, hogy azokat ki lehessen nyitni.

Az ablak azonkívül, hogy időnként jó levegőt boesásson be a házba arra is való, hogy rajta a *napsugár* bejárlasson. Arra is igen nagy szükség van az olyan lakás, a melybe a nap sohahasem sűt be, nem lehet egészséges. És azok az emberek, a kik ilyen lakásban élnek, csak úgy elsűpadnak és elbetegesednek, mint a pinczében esirázott növény.

Nem mindig a szegénység annak az oka,

hogy az embernek rossz a lakása, hanem sokszor a tudatlanság. Egy kis gondoskodással sokat lehet javítani. A mennyivel egy jó nagy dupla ablak többbe kerül, mint egy kis betapasztott ablaktábla, azt a pénzt a legtöbb földműves is megtudná erre a célra takarítani, ha meggondolná, hogy a rossz lakás milyen veszedelmes és hogy a betegség, a mit abban szerez az ember, milyen sokba kerül.

A jó táplálkozásnak a szükségét minden ember érzi. Az éhes gyomrot nem lehet lecsillapítani mással, mint étellel. Csak hogy nem mindegyik étel egyformán tápláló. Van olyan a melyik csak megtölti a gyomrot, de nem ad erőt.

A legjobb táplálék a jó kenyér és a hus, szalonna, túró. A ki teheti, gondoskodjék arról, hogy magának is, a családjának is legyen módja benne.

Mindnyájunknak pedig az a kötelességünk, hogy igyekezzünk azon, hogy embertársainknak is meglegyen a mindennapi kenyere. A legjobb az, ha ezt mindenki a maga munkájával megtudja szerezni és ebben segítenünk kell egymást. A ki pedig nem tud dolgozni, annak is jusson elég a kegyelem-kenyérből. Nemcsak a jövő életben való üdvösségünk kívánja azt, hogy a szegényekről és elhagyatottakról gondoskodjunk, hanem az a földön való jólétünk is, mert ha vannak közöttünk olyanok, a kik éheznek és nyomorognak, az a nyomorúságukból származó bajok és betegségek a jómódúakat sem kimélik meg. Senki sem tudhatja, hogy attól a szegény gyermektől, a kit a nyomorúságban hagyott tengődni, bárha segíthetett volna rajta, nem ragad-e a tüdővész a reá, vagy a kik neki a legdrágábbak.

nyozva) addig a kiadások 19,903 K. 51 fillérrel (1902-re: 610,023 K 12 fillérrel voltak előirányozva) emelkedtek, mert:

a községi épületek fentartási költsége 600 koronáról 3000 koronára,—

a községi közvilágítás 26,000 koronáról 30,000 koronára.—

a községi ovodák fentartása 9000 koronáról 14,000 koronára,—

a szegények segélyezése 10,000 koronáról 12,000 koronára,—

a népkonyha, melegítőszoba 4000 koronáról 5000 koronára,—

a nőipar és rajziskola 600 koronáról 1600 koronára,—

az egészségügyi s kórházi kiadás 3000 koronáról 4000 koronára,—

a község állami adója 3498 koronáról 3905 koronára,—

a végrehajtási költség 4000 koronáról 5000 koronára,—

a fogyasztási személyzet díjazása 13,138 koronáról 16,500 koronára,—

a vágóhid jókarban tartása 1800 koronáról 2000 koronára,—

a községi szolgák ruházata 2000 koronáról 3000 koronára,—

a fogyasztási hivatal szükséglete 1000 koronáról 2000 koronára stb. stb. **emelkedett** s ezenkívül a kikötői piacz bérlet 1026 koronával, a jegyzői nyugdíj 3000 koronával mint új kiadási cím nyert helyet a jövő évi költségvetési előirányzatban.

Aki ezekből a tételekből egyet is — s e tételeknek az összegéből csak egy fillért is törölni képes: az bátran pályázhat Szerbia pénzügyminiszterének a tárczájára, de községünk háztartásának a rendben tartására, póthitelek nélkül képtelen leend.

Már pedig menten meg az isten minden községet, a póthitelektől s a pótkölségvetésektől!

A Szt. Erzsébet nőegyesület

Az *Ujpesti Szt. Erzsébet jótékonyági nőegyesület* f. évi október 28-án tartotta második választmányi gyűlését, a melyvel egyszersmind megkezdte a keresztény szeretet sugallta működését.

A gyűlés kimagasló részét képezte elnöknő jelentése az egyesület Meczenásairól és gazdag adományokról.

Özv. *Gróf Pálffy Pálné* az egyesület nemeslelkű elnöknőjének adománya barchent- és perkál-szövet, 134 darabból álló női és gyermekkelengye és sajátkezüleg készített 22 drb. ruha.

Csákvári *Esterházy Miklós Mária* adománya 90 drb. avult fehérnemű.

Gróf Csáky Károly váci megyés püspök adománya 100 kor.

Gróf Károlyi Sándor adománya 2000 kor. továbbá 150 ruhadarab, s olyszámu népkonyhai utalvány, hogy november hó folyamán naponként 40 ember, december és február hónapokban 80, márcziusban 40, aprilisban 10-en részesülnek az egyesület által ingyenes ételmezésben az *Ujpesti Károlyi-kórházban* fölállított népkonyhában.

Az *Ujpesti rkath. egyháztanács* pedig a templomban levő *Szt. Antal* perselyt f. évi nov. 1-től — jövő évi november 1-ig az egyesület rendelkezésére boesájtotta, a mi körülbelül 1200 kor. segélyösszeget jelent.

Özv. *gróf Pálffy Pálné* elnöknő által adományozott szövetből ruhadarabokat varrtak a következő hölgyek: *Dell Ernő, ifj. Erker Andrásné, Gallauer Emilia, Grensó Sándorné, Gruber Henriké, Dr. Hédervári Erőné, Illek Nándorné, Keserő Balázné, Kirá-*

lyi Janka és Mária, Klemmésék Miklósné, Koczó Pálné, Lóvy Szidónia, Prónay Gyuláné, Richnorszky Gyuláné, Szentes Ferenczné, Szikora Jozsefné, dr. Ugró Gyuláné, Winternitz Ilona és Zsoldos Jánosné.

A választmány tisztelete és háláérzete nyer kifejezést, amikor a szegények jótévőit a nagyközönségnek e lapok útján bemutatja. Ezzel oly kötelességet teljesít, melyet nemes hivatása rótt reá, a mi nemesak az, hogy a gazdagoktól vett jótóteményt a szegényekhez juttassa, hanem viszont is, hogy a szegényektől hálát és köszönetet vigyen a gazdagoknak, mert a ker. társadalmi életnek egyik alapelve, hogy a teljesített kötelesség jutalma jog!

Hogy a jótékonyág a jótévő és pártfogoltja között valóban a szeretet kapasa legyen, az egyesület szoros viszonyba lép szegényeivel, velők személyesen érintkezik, mindenben meghallgatja őket, hogy az egész embert fölkarolhassa és anyagi helyzetét javítsa, egyuttal erkölcsi értékét emelje. E végből a községet tizenkét kerületre osztotta s mindenik élére egy-egy biztost állított.

I. ker. Váci-ut, Megyeri-ut és Duna-sor. Biztosné: *Mlády Antalné.*

II. Attila-utca. Bizt.: *Valyán Illésné.*

III. ker. Árpád-ut. Bizt.: *Szerényi Kázmerné.*

IV. ker. Deák-utca. Bizt.: *Erker Sarolta.*

V. ker. Baros-utczát a Váci-uttal összekötő utczák. Bizt.: *Renczné Jánossy Aranka.*

VI. ker. Maga a Baros-utca s a Baross-utczát az Attila-utczával összekötő utczák. Bizt.: *Koczó Pálné.*

VII. ker. Vasut-utca, Villator, Mező-utca s az ezeket a Deák-utczával összekötő kis utczák. Bizt.: *Dr. Ugró Gyuláné.*

VIII. ker. István-tér, István-ut s az Attila-utca közé eső következő utczák részei: *Lőrincz, Károlyi, Sándor, Templom, Beresényi és József-utca.* Bizt.: *Dr. Hédervári Ernőné.*

IX. ker. Az előbbi utczáknak az István-utól kifelé vezető részei s a közöttük levő kereszt-utczák részei. Bizt.: *Papp-Szilágyi Lászlóné.*

X. ker. Temető-utca s azon utczák melyeket a Temető-utca s az Árpád határol. Bizt.: *Lukácsovics Vilmosné.*

XI. ker. Azon utczák, melyeket az Árpád-ut, Temető-utca, Virág-utca határol s a Virág-utca ezen része. Bizt.: *Erker Andrásné.*

XII. ker. Árpád-ut és Virág-utczán túl Palota felé eső utczák. Bizt.: *Erker Rezsőné.*

Ég áldása legyen működésükön s a Megváltó szeretete növelje az egyesület erejét a jótékonyágban.

Segítsünk a gyermekeken!

Itt a hideg tél. E községben is az emberek ezrei rémülten és tehetetlenül várják a reájuk szakadó nyomot. A tél szigora hozza a dermesztő hideget, a munka hiánya küldi a zaklató éhség kínzó rémét. Hasztalan keresik a segítséget. Nincs menekvés. A szenvedés, az éhség, a hideg, a nélkülözés könyörtelen karjaikat kinyújtják a hiába vergődő emberek felé. Tehát segítsünk mi, és ha nem tudunk mindenkin segíteni, ha nem tudjuk mindenki nyomorát enyhíteni, segítsünk legalább azokon, a kik leginkább rá szorulnak erre a segítségre, a kik erőtlennül, védtelenül állanak az élet szörnyűségei közepette.

Segítsünk a gyermekeken!

Mert első sorban ők szorulnak, a könyörtelen emberek segítségére.

Az alulírott bizottság kötelességévé tette önmagának, hogy minden lehető megtegyen a gyermekek és különösen az iskolás-

gyermekek szenvedéseinek enyhítésére. Kötelességünknek ismerjük ezt, nemesak azért mert a szeretet örök parancsa hajt bennünket rá, hanem azért is, mert kötelességünk ké teszi a magunk érdeke, de főképen gyermekeink érdeke, az ő jövődö boldogságuk. Mert ha a szenvedők látják, hogy mi szeretettel közeledünk feléjük, ha érzik ami szeretetünk melegét, ha tudják, hogy mi anynyit segítünk rajtuk, a mennyit tudunk és hogy azért nem adunk többet, mert nem tudunk többet adni: akkor szívükben a gyűlölet nem verhet olyan könnyen gyökeret, akkor nem néznek gyűlölettel sem reánk, sem gyermekeinkre csak azért, mert azt hiszik, hogy a mi jobb kabátunk oka az ő nyomoruknak. Megéri azt a kis másoknak tett áldozatot a jó, az emberi összetartozandóság érzete, a mit a szegények és gazdagok, nyomorgók- és jómóduak közt keltünk.

Feladatunkká tettük a szegény iskolás-gyermekeket meleg étellel és ruházattal ellátni. Nagy anyagi áldozatot nem kérünk az emberektől. Talán minden ember, a ki nem is jó, hanem csak tűrhető viszonyok közt él, részt vehet munkánkban. A ki hetenkint egy ebédet ad egy gyermeknek, az a mi segítő társunk. Azt hisszük sok ember van e községben is, a ki ily kis áldozatot megtehet. A jobb móduak pedig minden áldozat és megértetés nélkül adhatnak egy gyermeknek néhányszor hetenkint meleg ebédet, vagy reggelit. Még csak kiadásuk sines rá, mert ugyan mibe kerül az, ha néhány falatot másoknak adunk?

Azért kérjük mindazokat, a kik ezt a nemes munkát előmozdítani akarják, adják tudtára a bizottságnak vagy a bizottság akármelyik tagjának, hogy akarnak és hány-szor hetenkint egy-egy iskolás-gyermeknek ebédet vagy reggelit adni, vagy hogyha ezt nem tehetik, ennek megváltása ezimén bizonyos összeggel hozzájárulni akarnak a gyermekek segítségéhez. Továbbá felkérjük mindazokat, a kik használt gyermekruhákat, vagy pénzt akarnak adni az iskolás-gyermekek felruházására, jelentsék be ezt a szándékukat nálunk vagy az ujságok szerkesztőinél.

A helybeli összes iskolák igazgatóit pedig felkérjük, hogy tudassák velünk azoknak a névsorát, a kiknek erre a segítségre szükségük van.

Mínt hogy a bizottság a gyermekek részére igazolványokat állít ki és a ruhákat a bizottság viteti el ez adakozóktól, kérünk mindenkit, hogy lehetőleg minél előbb értesítsen bennünket.

Egyuttal köztudomásra hozzuk, hogy e bizottság állandóan működik és bármikor örömmel fogadunk el jelentkezéseket.

Hisszük, hogy munkánk sikerrel jár. Segítség bennünket emberek, mert nagyobb az a lelki boldogság, a mit éreztek, a mikor a szenvedést enyhítetek, mint az a testi jó, a mit a szenvedők éreznek, a mikor őket segítetek.

Ujpest, 1902. évi november 1-én.

Friedrich Vendel,

Gerő Zsigmond,

Hevesi Vilmos,

Endre János,

Erben Samu.

H I R E K.

— A vármegyei közuti alappénztár zárszámadása az 1899. és 1900-ik évről, a köz-igazgatási bizottság által jóváhagyatván, az f. évi október hó 30-tól november hó 13-ig Budapesten a vármegye házánál *Kemény Kálmán* tb. megyei főjegyző hivatalos helyiségében közszemlére ki van téve s a hivatalos órák alatt betekinethető.

— Szabad kikötő. A váci járás fészol-gabirája a dunai forgalom érdekében szükséges szabad kikötő helyül Ujpest község tulajdonát képező 621. és 622. hr. számmal

jelölt mintegy 4000 m² nagyságu, a kinstári kikötő zsilipjétől észak felé a székesfővárosi vízműtelepig terjedő területet jelölte ki az 1885: XXIII. t.-cz. 66. §-a, illetve az 1885. évi 39507. számú közmunka- és közlekedésügyi miniszteri rendelet 6. §-a alapján.

— Az ujbpesti posta- és távirtda-hivatal helyiséget változtat 1903. évi május hó 1-én. A kinstár ugyan is felmondta a bérletet a Petőfi-utcazi 2-ik számú ház tulajdonosának Klein Ignácznak s a posta- és távirtda ezéljaira kibérelte Szerényi Kázmér István-téri házának a földszinti helyiségeit.

— Még egy adat az iskolai beiratásokhoz. Az ujbpesti iparostanoncz-iskolába az 1902—3. iskolai évre 512 iparostanoncz iratkozott be. A község által fenntartott női ipariskolának pedig 71 növendéke van.

— Művészestély. Az ujbpesti „Közművelődési kör” a Kossuth-szobor alapjának gyarapítása ezéljából egy — művészestélyt — óhajtott rendezni. Az estély érdekében folyó évi november hó 8-án este 8 órakor Dr. Boros Mór vigálmí biz. elnökelnöklése mellett a kör nagytermében nagyobb szabású értekezlet leendő, melyre a meghívók már szétküldtek.

— Közművelődési családi színház. E cím alatt Csiszér Kálmán, aki mint szintársulati igazgató községünkben is igen jó hírnévre tett szert, hangversenyvel élénkített színelőadásokat fog rendezni Ujbpesten. Az első próbaelőadás f. hó 9-én lesz a Colosseumban. Ez alkalommal a vigszínház műsorából a „Hajnali vendég” adatik egy más színdarabbal együtt elő. A két színdarab között pedig Somogyi Mór a bpesti zene- és conservatorium igazgatója, zongora művész. továbbá S. Berger Carola operanékesnő fog hangversenyezni. Csiszér Kálmán közművelődésünket előmozdító művész vállalkozását — melylyel jövőben részletesebben fogunk foglalkozni — a község pártfogásába ajánljuk.

— A rákospalotai-ujbpesti koresolyázó-egyesület f. é. november hó 10-én este fél 7 órakor tartja a Podruzsik-féle vendéglőben ez évi rendes közgyűlését.

— Zár alól való feloldás. Ivánka Pál főszolgabíró, a járási m. kir. állatorvos jelentése alapján Rákospalota községet a sertésvesz miatti zár alól feloldotta.

— Az iparos munkások számára rendezett ingyenes előadások az idén november hó 16-án kezdődnek. Előadásokat ebben az évadban a következők fognak tartani: Bartos Gyula székesfőv. tan. Brankovics György szerkesztő, dr. Feldmann Gyula orvos, Kont Izidor, fogorvos; Mártonffy Imre szerkesztő, Józsa Dániel igazgató, Miklós Dénes főv. tan., Dallos István székesfőv. polg. isk. tan., Magyar Adolf ref. tan. Endre János a bizottság titkára stb.

— A községi jegyzők, lelkészek és tanítók figyelmébe. A földmívelésügyi kormány egy érdekes kiadványára hívjuk fel a községi jegyzők, lelkészek és tanítók figyelmét. A kiadvány címe: „Magyarország földmívelésügye 1897—1902”. A 280 oldalra terjedő munka igazán gazdag és tanulságos anyagot tartalmaz a magyar gazdaközönségre, de egyáltalán véve mindazokra, akik a hazának földmívelésügye iránt érdeklődnek. A népies minta-gazdaságok, a szövetkezeti ügy, szőlőszet és borászat, gyümölcstermesztés és kertészet, állattenyésztés és tejgazdaság, méhészet, selyemtenyésztés, haltenyésztés, az állatorvosi főiskola, a létenyésztés, a fürdőügy, erdészet és telepítés stb. szóval a földmívelés minden ágazata ismertetésre talál a gondosan összeállított és statisztikai adatokkal támogatott kiadványban, amely a szakkörök elismerését is ki fogja érdemelni, s világos képét nyújtja annak a serény munkásságnak, mely a földmívelési kormányzat körében folyik. A munka községi jegyzőknek, valamint lelkészeknek és tanítóknak, akik a munka iránt érdeklődnek s egyszerű levélben, vagy akár levelező-lapon a m. kir. földmívelésügyi miniszteriumhoz fordulnak, ingyen küldetik meg.

— Névmagyarosítás. Stern Zoltán ujbpesti lakos családi nevét belügyminiszteri engedéllyel „Bán”-ra változtatta át.

— A névmagyarosítás. A belügyminiszteriumtól a megengedett névmagyarosításról kiadott felévi kimutatás szerint Magyarországon 1902. első felében 1224 folyamodónak engedte meg a belügyminiszter a név-változtatást. A névmagyarosítás terén a köz-

ségek közül különösen Ujbpest jár elől jó példával, ahol a múlt fél évben 13 névmagyarosítás volt, habár még ez is elenyészően csekély szám ahhoz a temérdek idegen hangzású családi névhez képest, a melyek községünkben a magyar honpolgárok ékeskednek.

— Az ujbpesti Kossuth-szoborra: Hodál Mátyás gyűjtő-ívén a következők adakoztak: Hodál Mátyás és Kosár István 4—4 kor. Radacsi László, Roth Károly, Szanta István, Hlavacska György, Szencsi Béla, Benkő Pál, Visnyovszky Lajos, Miranovits József, Sztarill Gábor és Kozma József 1—1 kor. Balog József, Rác Sándor, Benczár János, Miránovits István, Bányai Sándor, Stanga, Wladucz, Domli, Magyarosi Károly, Papes Antal, Papes N., Varga József, Zsukán István és Ivomsky 40—40 fillér. Papp Árpád, Kiss János, Paulovits István, Mitrovits Deszár, Orbán Ferencz, Ohárik Mihály, Kovács János, Starill Lajos, Stanko Lajos, Sipták András, Gyujvári János, Kollár József, Hadosi Pál, Komzák János, Hornyák János, Balog Lajos, Fábján Márton, Podóják István, Koczák József, Vilhelm János, Thury János, File József, Gulesik Mihály, Nagy Ferencz, Kovács István, Nagy Lajos, Skoda András, Hávedel Dénes, Löveringe N., Eisenstetter, Klima Pál, Csajka N., Kovács Károly, Pigo N., Panyovszki, Varga N., Valáh N., Gönez N., Panyovszki N., Budai János, Hodál Flórián, Dédiés Mihály, Peizár János, Weisz Ignác, Balog Ferencz, Modori N., Gogola N., Bosányi N., Hodál Antal, Sefesik András, Pazsitka N., Bugna N., Honyák György, Beliczai, Veszprémi, Moku N., Budz N., Katona J., Burszky N., Rozó Lujza és Konecsl N. 20—20 fillér. Miklósi és Bodnár 10—10 fillér. Összesen 36 kor. 20 fillér. A hazafias adakozóknak halás köszönetet mond a szobor-bizottság elnöksége.

— Végre valahára — az ujbpesti „Központi kávéház és szálloda” olyan kezekbe került, amelyek nemesak a létét biztosíthatják, hanem virágzásnak is indíthatják ezt a szép s a fővárosba is beillő helyiséget. Balog Armin polgártársunk ugyanis bérbe vette egy „Központi kávéházat mint a szállodát” s f. hó 15-én már meg is fogja azt ünnepélyesen nyitni. Balog Armin eddigi jóhírneve, szolid üzleti szelleme elég biztosítékot nyújt arra nézve, hogy községünk minden igénye ki lesz általa elégítve s a támogatást nemesak ígéretekkel, hanem tényekkel is ki fogja érdemelni.

— Az ujbpesti izz. iparos- és kereskedő ifjak egylete folyó évi november hó 13-án azaz esütörtökön este 8 órakor kezd rendes heti felolvasását, amelyen az egylet igazgatója Dr. Venetianer Lajos főrabbi fog felolvasni. Kéretnek tehát a t. tagok minél számoban megjelenni. Külön meghívók nem küldetnek széjjel. Vendégeket szívesen fogad az elnökség.

— Sikkasztó könyvvezető. Az ujbpesti kotrógyár könyvvezetője, Valkó Árpád a sikkasztásnak azon a módján akart pénzhez jutni, hogy több munkást mutatott ki szombaton, mint a mennyinek bérét kifizette s a pénzt megtartotta magának. Hosszabb ideje sikkasztott már ilyenképpen s a legutolsó héten hétszáz koronával számított föl többet, mint kellett volna. Költekező életmódja miatt végre gyanakodni kezdtek rá főlebbvalói s f. hó 2-án végére jártak Valkó Árpád üzelmének. Feljelentést is tettek ellene

rögtön a rendőrségen, de a sikkasztó könyvvezető neszét vette a dolognak és megszökött. A rendőrség keresi.

IRODALOM.

*A magyar birodalom története. (Acsády Ignác műve. Megjelenik 2 kötetben, 40 füzetben. Kiadja az „Athenaeum”. Egy-egy füzet ára 60 fillér.) Mi érdekeljen minket, ha saját nemzetünk története nem érdekel? Egyetlen magyar embernek az olvasó asztaláról sem volna szabad hiányozni azon műveknek, melyek nemzetünk történetével foglalkoznak s ezek között első sorban ott kellene lennie Acsády Ignác művének, amelyet olvasva dicsőségesebb fényben ragyog multunk s önként jelölődik meg az út, melyen haladnunk kell, hogy a „Magyar birodalom” való igazság, ennek a nevezetnek teste és lelke legyen.

A „Magyar birodalom története”-nek előtünk fekszik már a 2-ik füzet is, gyönyörű színes melléklettel és számos művészi kivitelű képpel. A füzet ára 60 fillér. A műre azonban, mely 40 füzetben fog megjelenni elő is lehet fizetni hat füzetenként 8 korona 60 fillérrel, tizenkét füzetenként 7 korona 20 fillérrel, tíz füzetenként 6 koronával, vagyis a 40 füzetes, két kötetes munka ára 24 korona. Az Athenaeum, mely a munkát gyönyörű kiállításban adja ki, biztosítja az előfizetőket, hogy a tervezett 40 füzetnél sem több, sem kevesebb nem lesz e füzetek száma s végzetül díszes és jutányos áru behütési táblákról is gondoskodik, tehát a füzetes kiadás vevői a teljes munkát nyugodtan megrendelhetik. Oly kiadóról van szó, hogy mi is mondhatjuk: nyugodtan megrendelhetik. Nyugodtan és örömmel, mert ismételve mondjuk, mi érdekeljen minket, ha saját nemzetünk története nem érdekel?

Ujbpesti ált. önszegélyző-egylet mint szövetkezet Ujbpesten, Árpád-ut 17. sz.

Felhívás!

Az „Ujbpesti általános önszegélyző-egylet mint szövetkezet” 1903—1906. végéig terjedő

tizenharmadik évtársulatát

1903. január 1-én nyitja meg.

Felkéretnek mindazok, kik az ezennel hirdett újabb évtársulatnak tagjai kívánnak lenni, hogy az üzletrész-jegyzés iránt f. évi november 1-től intézkedni szíveskedjenek, minthogy december 31-én túl ezen évtársulatba tagok fel nem vétetnek.

Jegyezni lehet: az Ujbpesti Takarékpénztár épületében levő egyleti helyiségben (Árpád-ut 17. sz.) Diamantstein Lajos igazgató elnöknel és Fischer Antal fűszerkereskedő urnál (Árpád-ut).

Ujbpest, 1902. november hóban.

Az igazgatóság.

Tagok és üzletrészek:

1902. január 1-én 1500 tag 6000 üzlet résszel.

Felszámolt 1901. december 31-én: 1000 üzletrész a 230 korona 5 1/2°.

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém Ujbpest n. é. községének b. tudomására adni, hogy a

Központi kávéházat és szállodát

Árpád-ut és Temető-utca sarok

átveszem és azt teljesen átalakítva e hó 15-én szombaton délután ünnepélyesen megnyitom.

Főtörökvésem oda fog irányulni, hogy pontos és előzékeny kiszolgálás által igen tisztelt vendégeim igényeit minden tekintetben kielégítem. Kitűnő kávéházi italok, valamint hideg étkek a legjutányosabb áron lesznek kaphatók.

A n. é. község b. pártfogását és látogatását kéri,

kiváló tisztelettel

Balog Armin, kávé és vendéglős.

Francia nyelvben

alapos oktatást ad francia születésű nyelvtanár, ki Budapesten több év óta sikerrel működik és jelenleg Ujpesten lakik. Ajánlatok Vasut-u. 2., balról ajtó 3., vagy a kiadóhivatalba intézendők.

Arpád-ut 4. sz. házban
üzlethelyiségek lakással s még kisebb-nagyobb lakások azonnal is kiadók.

41093.
1902.

Hirdetmény.

Ujpest község előjárósága az 1886: XXII. t.-cz. 125. §-a, nemkülömben Pestvármegye pénztárkezelési szabályrendeletének 18. §-a alapján ezennel közhírré teszi, hogy az

1903. évi rendes és közmunkaköltségvetési tervezet

a község ház 43. számú hivatalos helyiségében **15 napig, vagyis f. évi október hó 28-tól november hó 11-ig bezárólag közszemlére ki van téve.**

Ujpest, 1902. évi október hó 27.

Zsoldos János **Lindt János**
főjegyző. bíró.

Hirdetések és nyilatkozatok jutányos áron felvételnek.

Kiváló szerencse

Török-nél.

Nagyon sokan szerencsések lettek általunk.

JEGYZÉKE AZ
55.000 nyereménynek.

Legnagyobb nyeremény a legszerekenesebb esetben:
1.000.000 korona.

Az összes nyeremények 5 hónap alatt kisorsollatnak és készpénzben fizetendők.	1 jutalom	600000
	1 nyerő	400000
	1 " "	200000
	2 " "	100000
	1 " "	90000
	2 " "	80000
	1 " "	70000
	2 " "	60000
	1 " "	50000
	2 " "	40000
	1 " "	30000
	2 " "	25000
	1 " "	20000
	2 " "	15000
	36 " "	10000
	67 " "	5000
	3 " "	3000
	437 " "	2000
	903 " "	1000
	1528 " "	500
	140 " "	300
	34450 " "	200
	4850 " "	150
	4850 " "	130
	100 " "	100
	4850 " "	80
	3350 " "	40

55.000 nyer. és jut. kor. összegben **14.439.000**

Kilencz millió koronánál többet nyertek nálunk nagyrabecsült vevőink.

Az egész világ legesélydusabb sorsjátéka a mi m. kir. szab. osztályosorsjátékunk, mely nemsokára újból kezdetét veszi.

110.000 sorsjegy 55.000

PÉNZNYEREMÉNYNYEL sorsoltatik ki, tehát az összes sorsjegyek fele nyer a mellékelt sorsolási jegyzék kimutatása szerint.

5 hónap alatt összesen **Tizennégy millió 459.000** koronát egy hatalmas összeget sorsolnak ki. Az egész vállalat **állami felügyelet** alatt áll.

Az I-ső osztály **eredeti sorsjegyeinek** tervszerű betétjei a következők:

egy nyolczad (1/8) frt.	75	vagyis	1,50	korona
egy negyed (1/4)	150		3.	
egy fél (1/2)	3.		6.	
egy egész (1)	6.		12.	

A sorsjegyeket **utánvétellel** vagy a **pénz beküldése** ellenében küldjük szét. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket kérünk azonnal, de legkésőbb

f. é. november hó 20-ig

bizalommal hozzánk küldeni

Török A. és Tsa bankháza

Budapest.

Hazánk legnagyobb sorsjáték-üzlete.

Főarudánk osztályosorsjáték osztályai:

- Főüzlet: VI. Teréz-körut 46 a.
- Fiókok: 1. Váci-körut 4.
- 2. Múzeum-körut 11.
- 3. Erzsébet-körut 54.

Rendelőlevél levágandó.

Kérek részemre I. oszt. m. kir. szab. osztályosorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget korona összegben
 { utánvételezni kérem
 postautalóanynyal küldöm
 mellékelem bankjegyekben (bélyegekből) } A nem tetsző törlendő.

Pontos cím:

.....
